

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 10C/198/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7912216174
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Edita Pavková
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2016:7912216174.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov sudkyňou JUDr. Editou Pavkovou v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ , s.r.o., IČO : 35 807 598, Bratislava, ul. Pribinova 25, práv. zast. Fridrich Paľko, s.r.o. , IČO:36864421, so sídlom Bratislava, ul. Grösslingova 4 proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky Bratislava o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy takto

rozhodol:

- I. Žalobu žalobcu zamietá.
- II. Účastníkom náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobným návrhom zo dňa 17.09.2012 doručeným súdu dňa 27.09.2012 domáhal náhrady škody a náhrady nemajetkovej ujmy z dôvodu nesprávneho úradného postupu súdu. Svoju žalobu odôvodnil tým, že Okresný súd Trebišov v exekučnom konaní vedenom u súdneho exekútora zo Zmluvy z úvere č. 9150202s dlžníkom: W. R., T.. XX.XX.XXXX pod č. exekúcie súdneho exekútora EX 6960/2011 nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase.

V dôsledku tohto nesprávneho úradného postupu si uplatňuje náhradu majetkovej škody v celkovej výške 175 Eur, ktorá predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s činnosťou žalobcu ako poškodeného uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu súdneho exekútora a rozhodnutím o ňom. Zároveň si uplatňuje náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 663,84 Eur za obdobie, kedy bol súd nečinný - podľa žalobcu bol súd nečinný viac ako 368 dní, vychádzajúc z Nálezov Ústavného súdu podľa ktorých pokiaľ ide o zbytočné prieťahy v súdnom konaní tak je spravodlivé, ak sa na každý rok, poznačený prieťahmi vzťahuje satisfakcia vo výške 663,88 Eur/12 mesiacov v roku =55,32 Eur za mesiac. Žalobca ďalej uviedol, že postupoval podľa ust. § 15 ods.1 zákona č. 514/2003 Z. z. a písomnou žiadosťou požiadal žalovaného o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody, žalovaný však do podania tejto žaloby na žiadosť pozitívne nereagoval.

Okresný súd Trebišov Uznesením č. 10C/149/2012-8 zo dňa 05.10.2012 rozhodol o spojení vecí špecifikovaných v rozhodnutí na spoločné konanie, ktoré bolo ďalej vedené pod č. 10C/149/2012. Uznesením č. 10C/149/2012-120 zo dňa 07.12.2015 súd rozhodol o vylúčení vecí špecifikovaných v rozhodnutí na samostatné konanie, z dôvodu, že odpadol dôvod, pre ktoré súd veci spojil na spoločné konanie; rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 10.12.2015.

Žalobca v tejto svojej žalobe namietal zaujatosť sudcov Okresného súdu Trebišov, pričom o tejto námietke bolo rozhodnuté uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 22.10.2012 č. konania: 5NcC/64/2012-15 tak, že sudkyňa Okresného súdu Trebišov JUDr. Edita Pavková nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Okresnom súde Trebišov pod sp. zn.: 10C/149/2012.

Rozhodnutie bolo doručené právnomu zástupcovi žalobcu dňa 10.01.2013, doručienka sa nachádza v sp. č. 10C/149/2012.

Žalovaná vo svojom vyjadrení zo dňa 18.12.2015 uviedla, že z dôvodu nepreukázania podmienok, ktoré sú potrebné pre priznanie náhrady škody v zmysle zákona č.514/2003 Z. z. považuje žalovaná žalobu za právne neopodstatnenú a žiada aby ju súd zamietol.

Súd vykonal dokazovanie a to oboznámením sa s obsahom listín nachádzajúcich sa v spise ako aj oboznámením sa s pripojený spisom Okresného súdu Trebišov sp. zn.: 15Er/406/2005 a zistil tento skutkový stav:

Žalobca sa podanou žalobou v tomto konaní domáha náhrady škody a nemajetkovej ujmy z dôvodu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Trebišov v exekučnej veci č. exekučného spisu EX 1063/2005- sp. zn. súdu 15Er/406/2005 spočívajúceho v tom, že konajúci súd nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej lehote na rozhodnutie o tomto návrhu a k rozhodnutiu o zmene súdneho exekútora pristúpil až po veľmi dlhej dobe.

Žalobu odôvodnil tým, že exekučný súd napriek tomu, že ním prejednávaná exekučná vec EX 1063/2005 nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a si nevyžadovala takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu, nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase. Podľa žalobcu v tomto prípade neexistovala a neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústreďene a so zbytočnými prietahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia pristúpil až po veľmi dlhej dobe. Poukázal na znenie ustanovenia § 44 ods.7 Exekučného poriadku platného od 01.09.2005 ako aj na znenie ustanovenia § 44 ods.8 Exekučného poriadku platného od 01.12.2006, v zmysle ktorých je založená zákonná povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu exekútora do 30 dní odo doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora. Žalobca ďalej uviedol, že o všetkých okolnostiach priebehu skutkového deja, ktorý vyústil do porušenia jeho práv a spôsobenia škody, po doručení uznesenia exekučného súdu o zmene exekútora. Z dôvodu nesprávneho úradného postupu si uplatňuje náhradu majetkovej škody a náhradu nemajetkovej ujmy. Pokiaľ ide o náhradu majetkovej škody, túto si uplatňuje vo výške 175 Eur. Ide o náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s činnosťou žalobcu ako poškodeného uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu súdneho exekútora a rozhodnutím o ňom. Žalobca v tomto období vynaložil - na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému sumu 70 Eur; na udržanie a správu informačného systému sumu 40 Eur a na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom sumu 50 Eur, na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15 Eur. Žalobca uviedol, že táto suma by ho nezaťažila, ak by exekučný súd postupoval správne a pri rozhodnutí o zmene súdneho exekútora by dodržal zákonom stanovenú dobu. Keďže exekučný súd ostal aj po podaní návrhu na zmenu súdneho exekútora nečinný, musel obdobie nečinnosti prekryvať žalobca svojou aktivitou cielene na udržanie bonity pohľadávky a jej zabezpečovanie usmerňovaním exekútora a ďalších účastných orgánov. Pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu v peniazoch, túto si žalobca uplatňuje v sume 663,84 Eur za obdobie nečinnosti exekučného súdu, ktorý bol nečinný viac ako 368 dní a to za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, za porušovanie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie vecí a vyvolanie rizík ohrozujúcich konečné vymoženie pohľadávky. Pri výpočte náhrady vychádzal žalobca z doktríny ústavného súdu, podľa ktorej pokiaľ ide o zbytočné prietahy v súdnom konaní tak je spravodlivé, ak sa na každý rok, poznačený prietahmi vzťahuje satisfakcia vo výške 663,88 Eur, pri omeškaní súdu po dobu viac ako 368 dní to predstavuje sumu 663,84 Eur (663,88 Eur/12 mesiacov = 55,32 Eur na mesiac). Žalobca ďalej uviedol, že postupoval podľa ust. § 15 ods.1 zákona č. 514/2003 Z. z. a písomnou žiadosťou požiadal žalovaného o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody, žalovaný však do podania tejto žaloby na žiadosť pozitívne nereagoval. Podľa žalobcu je nutné deklarovať porušenie práva žalobcu na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods.2 ústavy SR a

práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného v čl.6 ods.1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k žalobe zo dňa 18.12.2015 uviedol, že návrh žalobcu je zmätočný. Žalobca uvádzal ako dôkazy odkaz na exekučný spis, v skutočnosti prenáša dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno je na žalobcovi. Tvrdenie žalobcu že nepozná spisovú značku v ňom uvádzanom konaní sa nezakladá na pravde, má charakter klamlivého a zavádzajúceho tvrdenia, pretože sám žalobca uvádza, že mu bolo doručené uznesenie o zmene súdneho exekútora. Žalovaná navrhla konajúcemu súdu aplikáciu ustanovenia § 43 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku uvádzajúc, že nie je jasný ani titul nároku na náhradu škody. V podaní žalovaná ďalej uviedla, že jej nie je jasný titul nároku na náhradu škody, pretože jednak žalobca namieta nezákonné konanie v podobe nerozhodnutia o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej lehote ale zároveň namieta aj nesprávny úradný postup v podobe priesťahov. Pokiaľ ide o priesťahy v konaní žalobca uviedol, že v tomto smere podnikol kroky na ich odstránenie v podobe žiadosti o informáciu o stave konania, avšak takýto úkon nie je možné považovať za riadny prostriedok, ktorý by zabránil tvrdeným priesťahom. Žalovaná poukázala na to, že dňa 23.04.2012 jej boli doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Vzhľadom na skutočnosť, že už dňa 27.09.2012 boli na súd doručené prvé žaloby vo veci je zrejmé, že žalobca žalobu nepodal po uplynutí 6-mesačnej lehoty v zmysle zákona, ale skôr. Preto ide o predčasne uplatnený nárok na súde. Žalobca neposkytol žiadnu súčinnosť pri predbežnom prerokovaní podaných žiadostí a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody na príslušnom orgáne. Žalovaná poukázala na zákonné podmienky, pri splnení ktorých štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci a to: existenciu nezákonného rozhodnutia, resp. nesprávny úradný postup, vznik škody, príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Pre vznik zodpovednosti štátu musia byť splnené všetky tri podmienky súčasne. K nesprávnemu úradnému postupu, ktorý podľa žalobcu spočíva v tom, že súd nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej lehote uviedla, že v praxi je zaužívaný model, v zmysle ktorého exekučný súd po dôjdení žiadosti o zmenu súdneho exekútora predloží túto žiadosť pôvodnému súdному exekútorovi na vyjadrenie, na vyčíslenie jeho doterajších trov (keďže súčasne s rozhodnutím o zmene súdneho exekútora exekučný súd rozhodne v tomto uznesení aj o trovách doterajšieho exekučného konania tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie u pôvodného exekútora) a na zaslanie príslušného exekútorskeho spisu za účelom realizácie povinností vyplývajúcej exekučnému súdu z ustanovenia § 44 ods.9 Exekučného poriadku a vec po rozhodnutí postúpi novému súdному exekútorovi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Žalovaná pripustila, že v niektorých prípadoch mohlo dôjsť k rozhodnutiu o návrhu na zmenu súdneho exekútora po uplynutí zákonom stanovenej 30 dňovej lehoty od doručenia takéhoto návrhu, najmä v prípade, ak pôvodný súdny exekútor neposkytol exekučnému súdu plnú súčinnosť a v takých prípadoch exekučný súd nemohol objektívne dodržať zákonnú 30 - dňovú lehotu. Žalobcovi však nič nebránilo v tom, aby využil účinný prostriedok nápravy, ktorým bezpochyby bolo podanie sťažnosti predsedovi príslušného súdu proti porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov. Žalovaná poukázala aj na rozhodnutie Ústavného súdu sp. zn. I ÚS 16/02, podľa ktorého pri posúdení, čo došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov zaručeného v čl. 48 ods.2 ústavy, ústavný súd prihliada síce na lehoty, ktoré sú uvedené v zákone alebo v ústave, ale ich nedodržanie nepovažuje automaticky za porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Z uvedeného podľa žalovanej vyplýva, že samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty, neznamená automaticky priesťahy v konaní. Žalovaná ďalej uviedla, že v tomto prípade žalobca nepreukázal, že by podal sťažnosť na priesťahy, resp. žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažností, že by existovalo právoplatné rozhodnutie vydané v disciplinárnom konaní, právoplatné rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva či právoplatné rozhodnutie Ústavného súdu SR, ktorým by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov a preto má žalovaná za to, že nie je preukázaný nesprávny úradný postup spočívajúci v existencii priesťahov. Otázku či v danom konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov je kompetentný preskúmať Ústavný súd. Vzhľadom k tomu má žalovaná za to, že nebola v tomto konaní preukázaná existencia priesťahov v konaní. Žalovaná k podanej žalobe uviedla, že ako vyplýva zo skutkových okolností uvádzaných žalobcom, žalobca sa musel o niektorých prípadoch škody dozvedieť pred dňom 23.4.2009 a v tejto súvislosti preto žalovaná poukázala na premlčanie nároku v zmysle § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu lehoty na rozhodnutie o návrhu na

zmenu súdneho exekútora pred dňom 23.04.2009 (t.j. tri roky pred dňom, kedy boli žalovanej doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku). K uplatnenej škode žalovaná uviedla, že pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je nevyhnutné preukázať existenciu škody a jej výšku, čo však žalobca v tomto konaní nepreukázal a preto je potrebné jeho nároky považovať za hypotetické. Podľa žalovanej žalobca nemá preukázaný tak vznik nemajetkovej ujmy ako ani to, že by sa mala poskytovať náhrada v peniazoch. Pokiaľ ide o majetkovú ujmu, žalovaná vo vyjadrení uviedla, že žalobca neuvádza, či ním uplatňovaná škoda predstavuje skutočnú škodu alebo ušlý zisk a teda v tomto smere žalobca neunesol dôkazné bremeno a žalobcom uvedenú paušalizáciu nákladov nemožno považovať ani za zmenšenie majetku ani za ušlý zisk. Žalobca ako spoločnosť, ktorá sa zaoberá spotrebiteľskými úvermi používa pri svojej činnosti informačný systém, ktorý poskytuje prehľad poskytnutých úverov a tento musela využívať nielen v období domnelých prietahov ale aj pred týmto obdobím, ako aj po ňom a to nielen na správu pohľadávok, ktoré boli predmetom exekúcie ale aj takých, pri ktorých žiadne exekúcie neprebíhali, resp. prebiehali bez namietaných nedostatkov. Akákoľvek výška uplatňovaná žalobcom na správu systému je preto účelová. Pokiaľ ide o náklady na udržiavanie systému, túto činnosť vykonáva žalobca na dennej báze a preto je aj táto náhrada požadovaná žalobcom nesprávna a účelová. Podľa žalovanej žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal vznik škody a ani jej výšku. Pokiaľ ide o náhradu nemajetkovej ujmy podľa žalovanej vychádzať z paušálnej sumy 663,88 Eur je nesprávna úvaha, pretože každé prípadové okolnosti sú osobité. Pokiaľ žalobca uvádza zánik podnikateľských plánov, tieto nie sú bližšie konkretizované a takisto ani žalobca neupresnil v čom a ako situácia ovplyvnila jeho podnikateľské plány. Žalobca nepreukázal ani príčinnú súvislosť medzi spôsobenou škodou a nesprávnym nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom. Z dôvodu nepreukázania splnenia základných zákonných podmienok, ktoré sú potrebné pre priznanie náhrady škody v zmysle zákona 514/2003 Z. z. žalovaná žalobu považuje za neopodstatnenú. Žalovaná ešte vo svojom podaní poukázala na to, že vzhľadom na charakteristiku podnikateľskej činnosti žalobcu považuje žalovaná za konanie v rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ si žalobca uplatňuje nárok na náhradu škody voči štátu, keďže uplatnená škoda mala žalobcovi vzniknúť práve pri spornej a negatívne vnímanej podnikateľskej aktivite žalobcu. Žalovaná zároveň uviedla, že si uplatňuje právo na náhradu trov konania.

Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn.: 15Er/406/2005 bolo zistené, že Okresnému súdu v Trebišove bola dňa 11.05.2005 doručená žiadosť súdneho exekútora: Ing. Bc. Karola Mihala pod č. EX 1063/2005 o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu - Notárska zápisnica N622/2005, NZ 5217/2005 zo dňa 06.02.2005. Podaním zo dňa 18.11.2010 doručeným súdu dňa 22.11.2010 bol súdu doručený návrh spoločnosti POHOTOVOST' s.r.o. na zmenu súdneho exekútora. Uznesením Okresného súdu Trebišov č. 15Er/406/2005-18 zo dňa 24.01.2011 súd rozhodol tak, že vyhovel návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora; rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 29.03.2011.

Podľa ust. §3 ods.1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa ust. §3 ods.2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa ust. §4 ods.1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z., vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak

1. škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu,
2. škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci,
3. škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu.

Podľa ust. §9 ods.1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom do 31.12.2012, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj

porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa ust. §9 ods.2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom do 31.12.2012, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa ust. §9 ods.1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom od 01.01.2013, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb; za nesprávny úradný postup sa nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a) a d) Ústavy Slovenskej republiky a postup alebo výsledok postupu vlády Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 119 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky.

Podľa ust. §9 ods.2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom od 01.01.2013, pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Podľa ust. § 17 ods.1 zákona č. 514/2003 Z. z., uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa ust. § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa ust. § 17 ods.3 zákona č. 514/2003 Z. z., výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa ust. § 17 ods.4 zákona č. 514/2003 Z. z., výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu.

Podľa § 19 ods.1 zákona č. 514/2003 Z. z., právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie.

Podľa ust. § 44 ods. 8 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti, oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Podľa ust. § 44 ods. 9 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti, súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 8 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Touto žalobou sa žalobca domáha náhrady škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej mu ním tvrdeným nesprávnym úradným postupom pri rozhodovaní o návrhu žalobcu na zmenu súdneho exekútora v exekučnom konaní č. EX 406/2006.

Nakoľko žalovaná vzniesla námietku premlčania v tomto konaní, bolo povinnosťou súdu sa vysporiadať s touto námietkou premlčania. Z obsahu podania žalovanej zo dňa 18.12.2015 je zrejmé, že žalovaná vznáša námietky premlčania voči všetkým nárokom, ku ktorým došlo k uplynutiu zákonom stanovenej lehoty na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora pred dňom 23.4.2009 (t.j. tri roky pred dňom, kedy boli žalovanej doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku). Prvé nároky na predbežné prerokovanie boli žalovanej doručené dňa 23.4.2012. Z obsahu exekučného spisu je zrejmé, že návrh žalobcu na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora bol súdu doručený dňa 20.10.2009 t.j. až po dni 23.04.2009 a preto vznesená námietka premlčania nie je dôvodná.

Pokiaľ ide o tvrdenie žalovanej, že v tomto prípade ide o predčasne uplatnený nárok na súde, súd poukazuje na to, že je pravdou, že žaloba v tejto veci bola podaná na súde dňa 27.09.2012 a predbežné prerokovania nárokov u žalovanej boli podané dňa 23.04.2012, teda pred uplynutím zákonom stanovenej lehoty 6 mesiacov na prerokovanie týchto nárokov (ustanovenie § 16 ods.4 zákona č. 514/2003 Z. z.), avšak konanie na súde prebiehalo odo dňa podania žaloby, t.j. odo dňa 27.09.2012 aj naďalej a súd rozhodol vo veci dňa 28.01.2016, teda po uplynutí zákonom stanovenej 6 mesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nárokov na náhradu škody za situácie, z ktorej je zrejmé - vyplýva to z vyjadrenia žalovanej zo dňa 16.10.2015, že žalovaná nemieni týmto nárokom žalobcu vyhovieť a to tak, že žalobu zamietol. Preto v predmetnej veci nejde o žalobu, ktorú by v čase rozhodovania súdu bolo možné považovať za predčasne podanú.

Pre vznik zodpovednosti štátu za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. sa vyžaduje, aby boli kumulatívne splnené tieto podmienky: 1. nesprávny úradný postup, resp. nezákonné rozhodnutie, 2. vznik škody a 3. príčinná súvislosť medzi vznikom škody a nesprávnym úradným postupom resp. nezákonným rozhodnutím.

Pokiaľ ide o nesprávny úradný postup, súd uvádza, že ustanovenie §9 ods.2 zákona č. 514/2003 Z. z. účinného v čase posudzovania návrhu žalobcu na zmenu súdneho exekútora, kedy ešte neplatilo súčasné znenie ustanovenia §9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., ktoré bolo do zákona zavedené až s účinnosťou od 01.01.2013 v tomto rozhodnom čase neobsahovalo, ako je zrejmé z vyššie uvedenej citácie tohto znenia, čo možno považovať za nesprávny úradný postup, to však neznamená, že súd nemôže podporne na výklad tohto pojmu použiť právne významné okolnosti uvedené v ustanovení §9 ods.2 zákona č. 514/2003 Z. z. účinného od 01.01.2013 a to v kontexte skúmania, ktoré musí súd vykonať pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu v rámci danom mu ustanovením §9 ods.1 zákona č. 514/2003 Z. z. účinného v čase, keď mal vzniknúť zodpovednostný vzťah medzi účastníkmi konania v preskúmanej exekučnej veci. Vychádzajúc z tohto mal súd po vykonanom dokazovaní za to, že nebola preukázaná prvá podmienka zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom a to nesprávny úradný postup súdu. Súd poukazuje na to, že otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky je kompetentný preskúmať Ústavný súd. Vychádzajúc z vyššie uvedeného po preskúmaní exekučnej veci má súd za to, že žalobca nepreukázal splnenie prvej podmienky pre vznik zodpovednosti štátu za škodu a to nesprávny úradný postup. V konaní nebolo zistené a ani to žalobca nepreukázal súdu, aby v tejto exekučnej veci došlo k sťažnostiam na prietahy v konaní, k disciplinárnemu postihu sudcu v tejto súvislosti alebo k vydaniu právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva alebo Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý by prietahy v konaní konštatoval. Z exekučného spisu je síce zrejmé, že o návrhu na zmenu súdneho exekútora bolo rozhodnuté po uplynutí zákonom stanovenej 30 dňovej lehoty, avšak po jeho doručení došlo k vykonaniu jednotlivých procesných úkonov, k vyzvaniu pôvodného exekútora k predloženiu exekučného spisu a k vyúčtovaniu trov exekučného konania. Súd má za to, že v konaní o uplatnenom nároku na náhradu škody nesprávnym úradným postupom nie je oprávnený posudzovať nesprávny úradný postup súdu spočívajúci v porušení povinnosti vykonať úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote. Súd sa na tomto mieste stotožňuje s rozhodnutím Ústavného súdu SR a to s rozhodnutím I. ÚS 16/02, podľa ktorého pri posúdení, či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods.2 ústavy, ústavný súd prihliada síce na lehoty, ktoré sú uvedené v zákone alebo v ústave, ale ich nedodržanie nepovažuje automaticky za porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v článku 48 ods.2 Ústavy je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone. Súd má preto za to, že nemožno všeobecne rozhodnutie súdu po zákonom stanovenej lehote posudzovať bez ďalšieho ako nesprávny úradný postup súdu. Súd tu poukazuje aj na to, že pri rozhodovaní o návrhu na zmenu súdneho exekútora je potrebné vykonať procesné úkony (výzva na vyjadrenie pôvodnému exekútorovi, zaslanie spisu novému exekútorovi, rozhodnutie o trovách exekúcie), v dôsledku ktorých nerozhodnutie o návrhu na zmenu

súdneho exekútora nie je možné považovať za zbytočné prietahy a z toho vyplývajúci nesprávny úradný postup.

Po tomto zhodnotení mal súd za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadne preukázania toho, že v tomto prípade došlo k nesprávnemu úradnému postupu, ktorým by mu bola spôsobená škoda.

Pokiaľ ide o škodu, žalobca v tomto konaní neunesol dôkazné bremeno ohľadne výšky škody a ani výšky nemajetkovej ujmy, ktorá mu podľa jeho tvrdenia vznikla nesprávnym úradným postupom. Žalobca v tomto konaní vôbec neprodukoval dôkazy, ktoré by vznik škody a jej výšku preukazovali, škodu uplatnil len paušalizovaním ním tvrdených nákladov. Takisto ani neprodukoval žiadne dôkazy ohľadne vzniku nemajetkovej ujmy a súd nevidí dôvod na priznanie nemajetkovej ujmy vo výške na základe aplikácie Nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky o priznaní finančného zadosťučinenia za už predtým v iných veciach konštatované zbytočné prietahy v súdnom konaní. Výškou uplatneného nároku predstavujúceho majetkovú i nemajetkovú ujmu sa súd z dôvodu hospodárnosti konania ani nezaoberal, keď žalobca nepreukázal základ nároku - vznik škody. Zároveň súd nevyhovel žiadosti žalobcu o vykonanie dôkazu znaleckým posudkom, pretože nebol preukázaný prvý z atribútov podmienok zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom a to nesprávny úradný postup a teda keďže všetky podmienky zodpovednosti za škodu musia byť splnené súčasne, za takejto situácie by vykonanie dokazovania znaleckým posudkom bolo nevhodné.

Napokon žalobca nepreukázal ani príčinnú súvislosť medzi prípadným nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou, keď nepreukázal existenciu atribútov: nesprávny úradný postup a vznik škody.

Z dôvodu nepreukázania základných zákonných podmienok pre priznanie nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom súd žalobu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. §142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, v zmysle ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech súd prizná náhradu trov konania potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

V tomto konaní bol úspešný žalovaný, náhradu trov konania si neuplatnil, ani mu žiadne nevznikli, preto mu súd náhradu trov konania nepriznal.

Súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania, pretože ide o drobný spor (§ 200ea ods. 1 O.s.p., § 115a ods. 2 O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15.dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Trebišov v 3 exemplároch.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach /§ 42 ods. 3/ uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha /§ 205 ods. 1/.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť v zmysle ust. § 205 ods. 2 len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené /§205a/,

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie /§205 ods. 3 O.s.p./.